

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра української мови

Кваліфікаційна робота

з теми: «ОНІМНИЙ ПРОСТІР ТВОРЧОСТІ ІРЕНИ КАРПИ»

Виконала:

здобувачка вищої освіти 2 курсу

групи Ukr1-M21

освітньо-професійної програми

Середня освіта (Українська мова і література)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіта

(Українська мова і література)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Бурмецька Софія Вадимівна

Керівник:

Беркешук І.С., кандидат філологічних наук,

доцент, доцент кафедри української мови

Рецензент:

Галайбіда О.В., кандидат філологічних наук,

доцент, доцент кафедри англійської мови

Кам'янець-Подільський – 2022

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Використання ономастичного матеріалу на уроках української мови в 10-11 класах	11
Висновки до першого розділу.....	32
Розділ 2. Мотиваційний аспект реальних онімів Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”	35
2.1. Антропонімічна реальна лексика в художніх текстах І. Карпи.....	35
2. 1. 2. Прецедентні антропоніми в індивідуально-авторській картині світу Ірени Карпи.....	40
2. 2. Топоніми у творах „Добрі новини з Аральського моря” та „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”	44
2. 2. 1. Хороніми.....	45
2. 2. 2. Астіоніми.....	46
2. 2. 3. Гідроніми, інсулоніми, омоніми.....	48
2. 2. 4. Урбаноніми.....	49
2. 3. Ергоніми.....	52
2. 4. Реальний ономастичний фон у творах Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”	55
2. 4. 1. Ідеоніми.....	55
2. 4. 2. Геортоніми.....	57
2. 4. 3. Порейоніми, прагматоніми, аббревіатури.....	58
Висновки до другого розділу.....	59
Розділ 3. Ірреальна ономастика в творах І. Карпи	61
3. 1. Ірреальні оніми у романі „Добрі новини з Аральського моря”.....	61

3. 2. Ірреальна ономастика у нон-фікшні „Як виходити заміж стільки, скільки захочете”	65
Висновки до третього розділу.....	70
Висновки	73
Список використаних джерел	79

ВСТУП

У художніх творах знання про природу, людину, культуру отримують своєрідне переломлення, тому аспекти мовної особистості художника слова особливо яскраво розкриваються при антропоцентричному підході до дослідження такої текстової одиниці, як онім. Це пов'язано з тим, що творець використовує реальні історичні, географічні, астрономічні та інші власні імена, що позначають особистісні, тимчасові і просторові віхи, а також заповнює художній простір так званими „літературними іменами” (вигаданими онімами).

Власні імена (ВІ) здавна привертали увагу як звичайних людей, так і професійних дослідників-мовознавці. Сьогодні власні імена вивчають представники найрізноманітніших наук (лінгвісти, географи, історики, етнографи, психологи, літературознавці). Однак в першу чергу власні імена ретельно досліджують лінгвісти, адже будь-яке найменування, незалежно від того, до якого об'єкту живої або неживої природи воно відноситься (до людини, тварини, зірок, вулиці, місту, книзі), – це слово, що входить в систему мови, що утворюється за законами мови, яке живе за певними традиціями і вживається у мові.

Аналіз власних імен в останні роки входить до комплексу проблем сучасного мовознавства, пов'язаних із лінгвістикою тексту в цілому і літературною ономастикою зокрема, адже вони становлять значну частину лексики будь-якої мови, активно використовуються практично в будь-якому тексті, тому заслуговують на ретельне вивчення.

Актуальність роботи зумовлена необхідністю поглибленого вивчення функційно-стилістичних особливостей онімів у художніх текстах, шляхом дослідження онімного простору письменників, які живуть і творять сьогодні, які допомагають побачити нам картину нашого світу таким, який він є в дійсності, а також насамперед тих, чия мовотворчість не була ще предметом спеціального наукового розгляду. Нашу увагу привернула творчість сучасної української

письменниці, співачки, журналістки, телеведучої, Ірени Карпи. Народилася 8 грудня 1980 року в Черкасах. Вчилася у художній школі. З 1998 по 2003 рр. навчалася в Київському національному лінгвістичному університеті на відділенні французької філології. Отримала ступінь магістра іноземної філології за спеціальністю „англійська та французька мови”. Творчий доробок І. Карпи: 15 книжок і 10 аудіоальбомів. З 2015–2019 років займала посаду першого секретаря з питань культури Посольства України у Франції. Письменниця виховує двох доньок від другого шлюбу, а останні 5 років живе у Франції з третім чоловіком, нащадок Віктора Гюго – Людовіком-Кирилом Требюше.

Дослідження мовної особистості письменника, його ідіостилію неможливо без вивчення ономастикону, тобто сукупності власних назв, які відображають світогляд і особистісні характеристики автора, його літературні смаки й уподобання, факти його біографії. Аналіз онімів художнього тексту – це особливий вид лінгвістичного дослідження, в ході якого виявляється їх художньо-естетичний потенціал, актуалізуються сприйняття читачами асоціативні зв'язки, розкривається роль власних назв різних розрядів (антропонімів, топонімів та ін.) у реалізації ідейно-тематичного змісту твору.

Вивчення власних назв у художній літературі А. В. Суперанська відносить до „найважливішого питання в ономастиці, оскільки вони несуть певне стилістичне навантаження, а також є невід'ємним елементом форми художнього твору, одним зі складників стилю письменника, одним із засобів, що створює художній твір і образ” [102, с. 30].

Серед ономастичних напрямків в останні десятиліття дуже помітно активізувалася літературна (поетична) ономастика, тобто вивчення власних назв у художніх текстах. Літературна (поетична) ономастика все частіше стає об'єктом пильної уваги українських мовознавців, а саме: В. Галич „Перехід апелятивної лексики у власну як засіб естетизації дійсності у творчості О.Гончара” [18, с. 109–110.], Х. Георгіу „„Космоніми в поетичних творах Івана

Драча 1962 – 1974 років” [20, с. 69–70.], Т. Гриценко „Ономастикон художнього тексту як об’єкт цілісного аналізу” [27, с. 92–99.], С. Жарко „Антропоніми в поетичній спадщині І. Манжури” [33, с. 55–56.], В. Калінкін „До визначення статусу поетики оніма як наукової дисципліни” [40, с. 190–195], Ю. Карпенко, М. Мельник „Літературна ономастика Ліни Костенко” [56], О. Климчук „Літературно-художній антропонімікон П.Куліша: склад, джерела, функції” [59], Н. Колесник „Термінологічні суперечки в царині літературної ономастики і фольклорна ономастика” [63, с.122–127], Г. Лукаш „Ономастикон прозових творів Володимира Винниченка” [71], Г. Мельник „Онімікон у структурі ідіостилю (на матеріалі поезії Євгена Маланюка)” [78], М. Мельник „Ономастика віршів Ліни Костенко: „Сад нетанучих скульптур” [80, с. 115–117], Т. Можарова „Морфологічний потенціал топонімічних одиниць у поетичних творах І. Драча та Д. Павличка” [83, с. 107–110], І. Хлистун „Власна назва в українській II пол. XX ст. (семантикофункціональний аспект)” [111], Л. Шестопалова „Повість В.Г.Дрозда „Балада про Сластьона”: ономастичні спостереження” [114, с. 68–74] тощо.

Цікавою, на наш погляд, є праця Д. В. Козловської „Структурно-семантичні та функціонально-стилістичні характеристики поетонімії романів українських письменниць початку XXI століття” [61], в якій проаналізовано структурно-семантичні та функціонально-стилістичні особливості поетонімії романів: Люко Дашвар, Ірен Роздобудько, Галини Вдовиченко, Лариси Денисенко.

Незважаючи на наявність досліджень, у яких висвітлюється чимало аспектів аналізу літературно-художньої ономастики, все ж не достатньо висвітлено питання реальної та ірреальної ономастики в творах сучасних українських письменників. Тому обрана тема магістерської роботи „Реально-ірреальний онімний простір у творчості Ірени Карпи (мотиваційний аспект)” є актуальною.

Матеріалом для дослідження даної теми нами обрано твори Ірени Карпи роман „Добрі новини з Аральського моря” та гумористичний нон-фікшн про стосунки „Як виходити заміж стільки, скільки захочете”.

Роман „Добрі новини з Аральського Моря” – це не тільки історії чотирьох українських емігранток: Рита, Хлоя, Богдана та Маша, які приїхали до французької столиці, аби розпочати нове життя, але й їхні знайомства та спілкування з людьми, а також віртуальна мандрівка Парижем, де є гарні вулички, затишні кав’ярні з терасами, музеї, театри, магазини, набережні, аромати випічки тощо. Роман насичений власними назвами (онімами), які містять в своєму значенні різнопланову лінгвістичну і екстралінгвістичну інформацію про людину та навколишній її світ.

Своїх героїнь авторка придумала як збірні образи українок, але дві із них виявилися реальними. Після виходу книжки на одну з виставок у Парижі прийшла білявка і заявила, „що вона – як фемінка Маша з „Аральського моря”. А Богдана намалювалася у розповіді найманої няні дітей письменниці у Парижі. Про грайливий нон-фікшн, де попри лайфхаки і поради, де все добре і з гумором та самоіронією розповідається у творі І. Карпи „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”. Але письменниця одразу ж застерігає свого читача, що „це не „книжечка для дівочок”, а іронія без „рожевих соплів” [48].

Проза І. Карпи життєстверджуюча, справляє позитивну дію на читача, надає оптимізму, відволікає від неприємностей реального життя, дозволяє виробити активну життєву позицію, вона характерна саме для українського менталітету. Знайомство з ономастиком творів „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете” розширює загальний кругозір читача, збагачує його ерудицію, сприяє соціалізації особистості, особливо в молодіжній аудиторії, що вкрай необхідно в теперішній час. Таким чином, актуальність даного дослідження очевидна.

Метою дослідження є структурний, стилістичний та семантичний аналіз реальної та ірреальної онімії художніх творів Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря”; „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”. Реалізація мети магістерської роботи передбачає розв’язання таких **завдань**:

- опрацювати наукові праці, що стосуються літературно-художніх (поетичних) онімів;
- висвітлити проблеми літературно-художньої ономастики;
- висвітлити особливості використання ономастичного матеріалу на уроках української мови;
- виявити та систематизувати реальні та ірреальні літературно-художні оніми у творах „Добрі новини з Аральського моря”; „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”;
- проаналізувати реальні та ірреальні оніми;
- розкрити особливості та функції реально-ірреального ономастикону Ірени Карпи, як відображення світогляду письменниці та її ідіостилю.

Об’єктом дослідження є оніми, які зафіксовані у текстах Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”.

Предметом роботи виступають структурні, стилістичні та семантичні особливості літературно-художніх онімів досліджуваної прози.

У роботі використані такі основні **методи і методики**:

- методика комплексного аналізу ономастикону тексту, що допускає вибірку, класифікацію, опис ономастичного матеріалу в лінгвістичному і екстралінгвістичному планах;
- структурно-семантичний метод, що включає в себе різноманітні мовностилістичні, а також комплексні філологічні прийоми і методики;
- порівняльно-зіставний метод, який використовується при аналізі ономастикону різних текстів Карпи;

- стилістичний аналіз, який застосовується до власних імен в художньому тексті і в мові взагалі;
- контекстуальний аналіз, в якому враховується семантичне оточення імені для визначення його семантико-функціональної структури;
- кількісний аналіз, що застосовується при підрахунках ВІ складанні таблиць їх частотності.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

- вперше проведена спроба класифікації та аналізу реальних та ірреальних онімів у творах Ірени Карпи;
- детально описана структурно-семантична складова власної назви в тексті книг І. Карпи;
- зроблено спробу введення нового імені авторки в літературний контекст епохи.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її матеріали можуть бути використані під час вивчення теоретичних курсів загального мовознавства, підготовці спецкурсів та спецсемінарів з літературно-художньої ономастики сучасних письменників. Матеріали дослідження можуть стати в нагоді вчителям-мовознавцям загальноосвітніх навчальних закладів різних типів при вивченні ономастики.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, теоретичні й практичні результати дослідження викладено у тезах доповідей на конференціях: Звітній науковій конференції студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка за підсумками 2021 року (Кам'янець-Подільський, 2022), VII Всеукраїнській науковій інтернет-конференції “Вербальні культурні коди сучасної української мови” (Кам'янець-Подільський, 9.11. 2021 р.); VIII Всеукраїнській науковій інтернет-конференції “Вербальні культурні коди сучасної української мови” (Кам'янець-Подільський, 9.11. 2022 р.); I Всеукраїнській науковій конференції

здобувачів вищої освіти «Нові парадигми сучасної філології» (Кам'янець-Подільський, 24.11.22 р.).

Структура роботи. Дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 позицій). Загальний обсяг роботи — 83 сторінки (основний текст – 77 сторінок).

Зміст роботи. У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено його мету, гіпотези і завдання, об'єкт і предмет наукових спостережень, методи вивчення матеріалу, теоретичне і практичне значення одержаних результатів.

Перший розділ «Використання ономастичного матеріалу на уроках української мови в 10-11 класах» містить огляд літератури з питання, аналіз стану його вивчення в сучасній українській мові. У розділі викладено теоретичні засади дослідження, визначено його поняттєво-термінологічний апарат.

Другий розділ «Мотиваційний аспект реальних онімів Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря“, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете» містить аналіз реального ономастичного фону творчості письменниці.

У **третьому розділі** «Ірреальна ономастика в творах Ірени Карпи» проаналізовано ірреальний ономастичний простір творчості Ірени Карпи.

У **висновках** підбито підсумки здійсненого теоретичного й практичного дослідження.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного аналізу ми дійшли таких висновків та узагальнень.

1. Будь-який художній твір неможливий без власних назв. Проаналізувавши основні особливості літературної ономастики, яка накопичила вже достатній досвід дослідження власних назв в художньому тексті, ми прийшли до висновку, що вона виникла і існує на тлі загальнонародної ономастики, однак детермінована особистістю автора. Оними в художньому тексті допомагають розкрити творчу лабораторію письменника, визначити мотиви номінації, виявити функції онімів у художньому мовленні, їх смислове навантаження, конотативне забарвлення.

Усебічне вивчення ролі ономастичних одиниць в процесі створення художнього тексту необхідно для того, щоб проникнути в творчу лабораторію письменника, в його епоху і його час, з метою більш глибокої інтерпретації та розкриття художніх образів. Індивідуальність системи ім'я вживане автором проявляється в особливому для кожного випадку виборі, розташуванні і смислового наповненні ономастичних одиниць мови. Мовний матеріал переконує, що літературні власні імена органічно і умотивовано вливаються в словник письменника як показник ідіостилю – семантично і стилістично маркований засіб.

Формуючи текстову вісь, літературні оними за рахунок свого семантико-стилістичного потенціалу виконують текстоутворювальні і змістовнопороджувальні функції, сприяють розумінню художнього тексту.

2. Вивчення власних назв займає особливе місце в аналізі творчої манери та індивідуально-авторського стилю Ірени Карпи. У нашому дослідженні ми послуговувалися терміном „літературно-художня ономастика”, дефініцію якого вдалось дещо розширити на основі аналізу творів авторки.

На нашу думку, одним із дієвих засобів реалізації соціокультурної змістової лінії є робота над регіональним ономастичним фондом мови.

Семантико-функціональні особливості різних класів онімів зумовлюють диференційований підхід до процесу введення власних назв у навчально-виховний процес. Інформацію про кожен тип онімів слід ретельно аналізувати, відбираючи, насамперед, цікавий і доступний матеріал.

3. Оними є невід'ємним компонентом семантико-стилістичної системи слововживання у творах Ірени Карпи. Вони органічно та вмотивовано впливають у систему мовних засобів художнього тексту, беруть участь у створенні загальної образності твору, входять до складу словника автора як важливий показник його стилю, організують „ономастичний простір” тексту.

4. Проаналізувавши літературно-художні оними із загальної картотеки власних назв, сформованої методом суцільної вибірки, в творах Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете” ми отримали наступні результати. Всього нами досліджено 931 онім, 1074 слововживань. У романі „Добрі новини з Аральського моря” виявлено 753 одиниці, у нон-фікні „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете” – 178 одиниць.

Онімний простір містить елементи реальної (823 одиниці) та ірреальної (108 одиниць) ономастичної картини в художніх текстах авторки.

У реальному ономастиконі книг І. Карпи „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки, скільки захочете” ми виділяємо три групи власних назв: антропоніми; топоніми; ономастичний фон.

Аналіз фактичного матеріалу дозволяє виокремити такі аспекти.

1. Реальні антропоніми обидвох творів є основою усього ономастичного простору. Підтвердженням цьому є різноманітність типів, структурних і лексичних моделей антропонімів. Структурну організацію антропонімії творів письменниці складають прості (однослівні) і складені

(двослівні) антропонімії моделі. Натомість у текстах немає жодної трьохкомпонентної антропонімії формули: ім'я + по батькові + прізвище.

Письменниця вводить у свої тексти українські та іншомовні жіночі антропоніми, а також чоловічі українські й іншомовні антропоніми.

2. У творах „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки, скільки захочете” виявлено 135 прецедентних онімів, що свідчить про широкий кругозір та інтелект самої авторки. Ми виокремили три сфери соціокультурних знань, до яких звертається в своїх текстах І. Карпа, а саме: 1) Сфера „Мистецтво” (104 оніми), у т.ч.: реальні ВІ (літературні діячі (письменники, поети) – 38 онімів; кіноактори – 25 онімів; композитори, музиканти, співаки – 19 онімів; художники – 10 онімів; герої художніх фільмів – 5 онімів; казкові персонажі – 4 оніми; дизайнери – 2 оніми; журналісти – 1 онім). 2) Сфера „Політика” (17 онімів), у т.ч.: реальні ВІ (історичні постаті керівників держав – 4; сучасні державні керівники і політичні діячі – 12; псевдонім – 1). 3) Сфера „Наука” (14 онімів).

Реальний топонімікон займає особливе місце в романі „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете”, оскільки вичерпує просторову домінанту художніх творів.

Зауважимо, що топоніми, використані в романі „Добрі новини з Аральського моря”, – це реальні денотати, пов'язані з конкретними географічними об'єктами і виступають в якості актуалізаторів подій (напр., Париж).

Функція урбанонімів в художніх текстах І. Карпи полягає в ідентифікації певного внутрішньоміського об'єкта, в створенні національного колориту, у використанні певних стилістичних фігур. Деякі урбаноніми виконують як описову функцію, так і головну (реалізують комунікацію, сприяють відтворенню умов спілкування, вказують на взаємодію людей у цілому). Вони, зрештою, є відображенням ментальності народу, гармонують з авторською

характеристикою образу, відтіняючи його загальний стильовий малюнок. У контекстах проаналізованих творів урбаноніми набувають художньо-стилістичних та адресних функцій: поселяючи свого персонажа за певною адресою, письменниця ніби поміщає його в особливе середовище, тим самим нерідко зумовлюючи багато в чому подальший розвиток його характеру і хід подій.

Великий пласт у романі „Добрі новини з Аральського моря” складають ергоніми, які в романі виконують ряд функцій: називну, інформативну, рекламну. Оскільки події твору відбуваються в місті, то ергоніми ми зарахували до розряду урбанонімів – теж внутрішньоміських об’єктів. Письменниця, вживаючи ергоніми, разом із тим знайомить читача з назвами готелів, бутиків, офісів, фірм, дизайнерського одягу, терас кав’ярень із плетеними кріслами, ательє тощо..

У роботі проаналізовано назви комерційних підприємств, а саме: магазинів, перукарень, салонів краси, місць громадського харчування тощо. Вони необхідні Ірені Карпи для деталізації того, що відбувається в просторі і, відповідно, – для реалізації такої властивості тексту як достовірність. Оскільки авторка конструє художній простір тексту через своє суб’єктивне сприйняття, то *топоніми*, *урбаноніми*, *ергоніми*, виступають в ньому ще й крізь призму інформативного, оцінного та антропонімного простору. Ці оніми здатні конденсувати інформацію, мають високий ступінь повторюваності і сприяють встановленню внутрішньотекстових зв’язків. Як складові частини творів оніми поєднують об’єктивно існуючий світ з дійсністю художнього твору.

Реальний ономастичний простір творів „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете” представлено широким пластом різних онімних одиниць, а саме: ідеоніми та його підгрупи – артіоніми (підвиди: імажоніми, музиконіми, сценоніми – фільмоніми);

біблійніми; гемероніми (газетоніми, журналоніми, радіоніми телевізійніми, найменування Інтернет-сайтів); порейоніми; прагматоніми; аббревіатури.

Фонові оніми творів І. Карпи – типові для сучасної епохи: найчастіше вони позначають прикмети нового часу, відображають існуючі в мові словотворчі моделі та відображають особливості її ідіостилю.

Ономастичний фон у творі „Добрі новини з Аральського моря” досить виразно демонструє французький колорит: назви напоїв, їжі, музичні вподобання, улюблена література, кіно, транспорт. За допомогою власних назв авторка детально описує місця розваг „золотої молоді”, знаменитостей.

Особливістю творчої манери Ірени Карпи у вживанні онімів є передача їхнього оригінального написання (напр., французькою мовою), що увиразнює національний колорит.

Авторка у романі згадує назви художніх творів, кінофільмів, музичних гуртів, відомих французьких, і не тільки, акторів, драматургів. Таким чином, поряд з іменами видатних політичних діячів, які відображають політичний фон, авторка збагачує змістовий простір тексту культурологічними маркерами. Через наведені реальні власні імена відображаються літературний світогляд і естетичні погляди Ірени Карпи. Вони складають культурно-ономастичний фон, в якому зашифрований інтелектуальний потенціал тексту, його специфічний культурний компонент. У творах Ірени Карпи „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете” виявлено **108** ірреальних онімів та **134** їхніх слововживань. До них ми зархували імена осіб, назви фіктивних, вигаданих об’єктів (героїв античної міфології, біблійних та літературних героїв, вигаданих істот та географічних об’єктів, що існують лише в уяві, літературні імена) ми віднесли до ірреальної онімії. Ці ірреальні оніми, виявлені в творах „Добрі новини з Аральського моря” та „Як виходити заміж стільки, скільки захочете”, ми покласифікували наступним чином: ірреальні антропоніми, які розшифровують інформацію, закладену в імені; власні імена,

які є особовими займенниками: *Він, Вона Воно*, а також означальний займенник – *Всі*; *ВІ*, які складаються з однієї латинської літери – „S”; міфоантропоніми з давньогрецької міфології; теоніми, почерпнуті з багатьох релігій світу; агіоніми; прізвиська; літературно-художні зооніми; астроніми; хрематоніми; геортоніми; назви гасел лайфхаків; абрєвіатури; нікнейми.

До ірреального омастикону Ірени Карпи відносимо також назви *заголовків розділів* книжок, зокрема: антропоніми (вигадані авторкою імена героїнь); алюзійні та алюзійно-прецедентні заголовки; заголовки – крилаті вислови; заголовки на позначення дій, пропозицій.

Щодо синтаксичної будови, у книзі „Як виходити заміж стільки, скільки захочете” вирізняємо заголовки-речення: питальні, спонукальні, розповідні; за структурою – це односкладні номінативні та складносурядні речення.

У нон-фікшні зафіксовано чотири підзаголовки-абрєвіатури. У текстах творів „Добрі новини з Аральського моря”, „Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете” реальні та ірреальні оніми служать маркером цілого комплексу асоціативних значень, які можна вважати індивідуально-художнім онімійним полем Ірени Карпи, тобто власні назви у творах завжди щось промовляють, виконуючи як певні художні функції, так і свою пряму – номінативну, а ще: соціальну, характерологічну, текстоутворюючу, ідеологічну, естетичну, пізнавальну. Реальний та ірреальний ономастичний простір Ірени Карпи беруть участь у створенні образів, структурно охоплюють частину словника мови письменниці, допомагають увиразнити індивідуально-авторську художню картину світу, тим самим розкриваючи ідіюстиль письменниці та характеризуючи її авторську індивідуальність та рівень майстерності.

Перспективою роботи, на наш погляд, є продовження дослідження творчості Ірени Карпи, тобто розгляд реальних та ірреальних онімів у інших творах письменниці. Це дозволить простежити динаміку розвитку творчої манери та ідіюстилю авторки.

Список використаних джерел

- 1.Белей Л. О. Нова українська літературно-художня антропонімія: проблеми теорії та історії (монографія). Ужгород, 2002. 176 с.
2. Белей Л. О. Сучасна українська ергонімія: Власні назви підприємств Закарпаття. Ужгород: Ужгородський держ. ун-т. [б.в.], 1999. 111 с.
3. Белей Л. О. Українська літературно-художня антропонімія як засіб характеристики персонажів. Українська мова і література в школі. 1993. № 7. С. 31–35.
4. Бучко, Д. Г. М. М. Кордуба – збирач і дослідник української топонімії. Повідомлення Української ономастичної комісії. Київ: Наукова думка, 1967. Вип. 3. С. 36–45.
5. Бучко Д. Ткачова Н. Словник української ономастичної термінології. Харків: Ранок-НТ, 2012. 256 с.
6. Галич В. М. Перехід апелятивної лексики у власну як засіб естетизації дійсності у творчості О. Гончара. Шоста республіканська ономастична конференція 6 грудня 1990 року: Тези доповідей і повідомлень: у 2-х кн. Кн.1. Одеса, 1990. С.109–110.
7. Георгіу Х. Космоніми в поетичних творах Івана Драча 1962–1974 років. Матеріали студ. наук. конф. ЧНУ ім. Ю.Федьковича. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. С.69–70.
8. Гогоуленко О. П. Антропонімний простір творів Панаса Мирного. Актуальні проблеми слов'янської філології. 2011. Випуск XXIV. Ч. 1. С. 440–441.
9. Гриценко Т. Б. Ономастикон художнього тексту як об'єкт цілісного аналізу. Щорічні записки з українського мовознавства. Одеса, 1999. Вип. 6. С. 92–99.
10. Грицюк Л. Ф. До питання про лінгвістичний статус заголовка. Мовознавство. 1989. № 5. С. 55–58.

11. Доценко М. В. Поетоніміка модерністської та постмодерністської прози : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. Вінниця, 2018. 19 с.
12. Жарко С. Ю. Антропоніми в поетичній спадщині І. Манжури. Питання сучасної ономастики: статті та тези за матеріалом конференції. Дніпропетровськ, 1997. С. 55–56.
13. Іванова Л. П. Феномени ментального простору індивіда, народу, цивілізації. Актуальні проблеми металінгвістики: Збірник статей за матеріалами наукової конференції. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2005. С. 8–9.
14. Калінкін В. М. До визначення статусу поетики оніма як наукової дисципліни. Наукові записки. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка. 2001. Вип. 37. Серія: Філологічні науки (мовознавство). С. 190–195.
15. Калінкін В. М. Літературна ономастика чи поетика оніма. Методичні вказівки. Донецьк, 2002. 41 с.
16. Калінкін, В. М. Від літературної ономастики до поетонімології. Логос ономастики. 2006. № 1. С. 81–88.
17. Калінкін В. М. Поетика оніма. Донецьк, 1999. 408 с.
18. Калінкі, В.М. Поетонімологія: замітки про метамову науки. Логос ономастики. 2008. № 2. С. 97.
19. Калінкін В. М. Теорія й практика лексикографії поетонімів. Донецьк, 1999. 247 с.
20. Карпа І. Добрі новини з Аральського моря. Київ: Книголав, 2019. 592 с.
21. Карпа І. „Треба себе хавати от і до” [Ірена Карпа про те, як бути в злагоді самій з собою, інтерв'ю з ред. BURO Н. Сидько] Електрон. Ресурс. Режим доступу: [https:// www.buro247. ua/ lifestyle/expert/irena-karpa-interview. html](https://www.buro247.ua/lifestyle/expert/irena-karpa-interview.html)
22. Карпа І. Як виходити заміж стільки разів, скільки захочете. Київ: Книголав, 2019. 214 с.

23. Карпенко М. В. Специфіка ономастики. Одеса, 1984. С. 3–12.
24. Карпенко О. Ю. Про літературну ономастику та її функціональне навантаження. Записки з ономастики. Одеса: Астропринт, 2000. Вип. 4. С. 68–74.
25. Карпенко О. Ю. Проблематика когнітивної ономастики. Одеса: Астропринт, 2006. 325 с.
26. Карпенко Ю. Власні назви. Українська мова: Енциклопедія. Редкол. : Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. 2-ге вид., випр. і доп. Київ, 2004. С. 83–84.
27. Карпенко Ю. А. Власне ім'я в художній літературі. Філологічні науки. 1986. № 4. С. 34–40.
28. Карпенко Ю. О., Мельник М. Р. Літературна ономастика Ліни Костенко: монографія. Одеса: Астропринт, 2004. 216 с.
29. Карпенко Ю. А. Українські антропоніми: посібник для спецкурсу. Одеса, 1970.
30. Карпенко Ю. А. Теоретичні основи розмежування власних й загальних імен. Мовознавство. 1975. № 4. С. 34–52.
31. Климчук О. В. Літературно-художній антропонімікон П. Куліша: склад, джерела, функції : дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Ужгород, 2003. С. 185–206.
32. Козловська Д. В. Структурно-семантичні та функціонально-стилістичні характеристики поетонімії романів українських письменниць початку ХХІ століття: автореф. дис. ... кандидата філологічних наук : спеціальність 10.02.01 Українська мова. Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця, 2018. 20 с.
33. Колесник Н. Кроскультурний аспект вивчення власних назв (на матеріалі пісенного фольклору слов'ян). Вісник Львівського університету. Серія Філологічна. Ред. кол.: Т. Салига (гол. ред.) та ін. Львів, 2012. В. 56. Ч. 1. С. 298–305.

34. Колесник Н. С. Термінологічні суперечки в царині літературної ономастики і фольклорна ономастика. Науковий вісник Ужгородського нац. у-ту. Сер.: філологія. Соц. Комунікації. – 01/ 2011. №24. С.122–127.
35. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства, підруч. 2 вид. / М. П. Кочерган. Київ: Академія, 2005. 368 с.
36. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник. 3-є вид. Київ: Видав. центр „Академія”, 2008. 464 с.
37. Кульбабська О. В. Номінація та предикація в поетичних текстах Богдана Мельничука. Актуальні проблеми прикладної лінгвістики: збірник наукових праць. Одеса, 2014. С. 189–194.
38. Лукаш Г. П. Ономастикон прозових творів Володимира Винниченка / Г. П. Лукаш : автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Дніпропетровськ, 1997. 18 с.
39. Лукаш Г. П. Типологія конотопонімів. Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича. Слов'янська філологія. Чернівці, 2007. Вип. 356-359. С. 315–318.
40. Мельник Г. В. Онімikon у структурі ідіостилю (на матеріалі поезії Євгена Маланюка): автореф. дис. ... канд. філол. наук. Одеса, 2009. 20 с.
41. Мельник М. Р. Ономастика творів Ліни Костенко : автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01. Одеса, 1999. 18 с.
42. Мельник М. Р. Ономастика віршів Ліни Костенко: „Сад нетанучих скульптур”. Проблеми слов'янської ономастики: зб. наук. праць – Ужгород, 1999. С. 115–117.
43. Михайлов В. Н. Власні назви як стилістична категорія в українській літературі. Луцьк, 1965. 56 с.
44. Можарова Т. М. Морфологічний потенціал топонімічних одиниць у поетичних творах І. Драча та Д. Павличка. Вісник КДПУ ім. М. В. Остроградського. Випуск 2/2007 (43). Частина 1. С. 107–110.

45. Немирівська Т. В. До проблем літературної ономастики. Актуальні питання української ономастики: збірник наукових праць. Київ, 1988, С. 112–122.
46. Німчук В. В. Українська ономастична термінологія. Повідомлення Української ономастичної комісії. Вип.1. Київ, 1966. С. 24 –43.
47. Отін Є. С. Стилiстичнi функцiї власних iмен. Пiвденноукраїнський лiнгвiстичний збiрник. Вип. 4. Донецьк : Донецчина, 1998. С. 156–164.
48. Саврей О. Функціонування топонімів у прозових творах Ольги Кобилянської. Записки з ономастики. 2005. № 9. С. 104–113.
49. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни: у 4-х т. Т.2. Ред. А. П. Загнітко. Донецьк: ДонНУ, 2012. 350 с.
50. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови: монографія. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Хмельницький: Авіст, 2008. 550 с.
51. Українська мова : Енциклопедія. Редкол.: Русанівський В. М. (співголова), Тараненко О. О. (співголова), М. П.Зяблюк та ін. 2-ге вид. Київ: „Укр.енцикл” ім. М.П. Бажана, 2004. 824 с.
52. Франко І. Я. Причинки до української ономастики. Зібрання творів у п’ятдесяти томах. Київ: Наукова думка, 1982. Т. 36. С. 391–426.
53. Хлистун І. В. Власна назва в українській поезії II пол. XX ст.(семантико-функціональний аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2006. 20 с.
54. Хлоя: значення імені. Електронний ресурс : Режим доступу : [https // ezoteryka.com.ua/hloya-znachennya-imeni/](https://ezoteryka.com.ua/hloya-znachennya-imeni/).
55. Хрипко С. А. Духовний спадок етнокультури українців: вірування, міфологічні образи, демонологія. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 7 : Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. 2016. Вип. 36. С. 27–36.

56. Шестопадова Л. Д. Повість В. Г.Дрозда „Балада про Сластьона”: ономастичні спостереження. Записки з ономастики : зб.наук. праць. Одеса: Астропринт, 2001. Вип. 5. С. 68–74.

57. Юлдашева Л. П. Літературні оніми як засіб структурування художнього світу у творах для дітей та юнацтва. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія. 2019. № 39. Том 1. С. 89–92.

58. Якуніна М.Л. Особливість інтернетної комунікації: нікнейм як лінгвокультурний феномен. Вісник Хакаського держ. ун-ту ім. Н.Ф. Катанова: Хакаський держ. ун-т ім. Н.Ф. Катанова (Абакан). №3. 2013. С. 73–76.

59. Kosyl Cz. Nazwy własne w prozie Jarosława Iwaszkiewicza. Lublin: UMCS, 1992. 138 s.

60. Wilkoń A. Nazewnictwo w utworach Stefana Żeromskiego. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1970. 134 S.